

In België / en Belgique

UNIEKE CLASS ACTION UNIQUE

Omtrent de
Grondwettelijke klacht tegen de instemmingswet van
18 juli 2013 met het recente Europese Soberheidsverdrag

Autour de la
Requête constitutionnelle déposé contre la loi
d'assentiment avec le TSCG du 18 Juillet, 2013

**Pianofabriek
Brussel
21/6/2014**

Voordracht / presentation

*Karin Verelst
kverelst@vub.ac.be
Vrije Universiteit Brussel*

CLASS ACTION?¹

Dit principe bestaat tot nader order niet in het Belgisch recht. Wel hebben burgers de mogelijkheid een klacht bij het Grondwettelijk Hof binnen de dertig dagen na publicatie te ondersteunen d..m.v. Memoranda. Zo tonen ze het GH dat de klacht een maatschappelijk draagvlak heeft. In deze politieke zin wordt hier het begrip "class action" gebruikt.

*Burgers, lokale beleidsverantwoordelijken en verkozen parlementairen aan beide zijden van de taalgrens trekken gezamenlijk naar het **Grondwettelijk Hof** om **klacht** neer te leggen **tegen** de verregaande machtsoverdracht van de Belgische staat aan supranationale organen zoals de Europese Commissie. Ze vechten eveneens de nog verstrengde begrotingsnormen aan die zijn vastgelegd in het **recente EU-Soberheidsverdrag**.*

Dit is een uniek en politiek belangrijk initiatief. Voor het eerst in onze geschiedenis wordt voor het hoogste Belgische rechtcollege expliciet de verdediging van de **Belgische Grondwet**, meer bepaald van de **artikelen 33 en 34**, alsook **artikel 23**, opgenomen tegen de bepalingen van een Europees Verdrag in.

---

¹ *Administrative actions can be challenged through class actions claiming injunctive or declaratory relief. For instance, a private organization of persons concerned about the environment can file a class action against the administrative agency.* <http://administrativelaw.uslegal.com/judicial-review-of-administrative-decisions/standing-in-class-actions/#sthash.VX1NtwLB.dpuf>

Waar gaat het over?

Door in te stemmen met dit Verdrag verliest de Belgische Staat *de facto én de jure* de macht over zijn eigen begroting.

De Staat wordt verplicht een gedetailleerde begrotingspolitiek te volgen die is vastgelegd op supranationaal niveau (de Raad van Ministers en Europese Commissie) en die hem voor onbepaalde duur verplicht tot²:

- **schuldafbouw** (60 % BBP)
- na te streven **groeinorm**
- quasi **begrotingsevenwicht** (0.5 % BBP op jaarbasis)

Een stricte begrotingscontrole lijkt redelijk, maar denk u eens in wat het zou betekenen als ge als particulier niet zoudt mogen lenen (= u in de schulden steken) aan een redelijke interest over een langere termijn voor het bouwen van een huis? Of als bedrijf verplicht zoudt worden alle lasten i.v.m. uw investeringen op uw jaarlijkse balans volledig in te schrijven bij de lopende uitgaven? Of als ge eens ernstig ziek valt en alle kosten zijn onmiddellijk volledig op uw loon te verhalen?

Voor een staat b.v.:

- lange termijn investeringen (infrastructuurwerken,...)
- economische relancemaatregelen
- belastingspolitiek (arbeid vs. capitaal)
- solidariteitsmechanismen (sociale zekerheid,...)
- noodmaatregelen (bankencrisis!)

---

² Meer details in Appendix I

Schuldafbouw en begrotingsevenwicht zijn ingrijpende **politieke beleidskeuzes, geen natuurwetten**. Voor de Belgische grondwetgever was de **beslissings- en controlemacht over de landsbegroting een essentieel onderdeel van de politieke soevereiniteit**. In feite komt het Verdrag erop neer dat men zegt:

"verkiezingen doen er niet meer toe, dit is wat u te doen staat".

1830:

La chambre, une fois composée, confirme, modifie ou renvoie le ministère, selon le degré de confiance ou de défiance qu'il lui inspire. **La chambre électorale, ouvrant et fermant à volonté la bourse des contribuables, tient dans sa main la destinée du cabinet; elle impose à la couronne ses exclusions et ses choix; elle élit donc en réalité, quoique indirectement, le ministère tout entier.**

Or, le ministère, ainsi élu ou confirmé, ne peut vivre qu'à la condition d'administrer selon le vœu de la majorité de la chambre; c'est-à-dire selon le vœu du pays qu'elle est censée de représenter.³

---

³ Tussenkomsst van M. Lebeau tijdens de zitting van donderdag 30 november 1830. Genoteerd in *Discussions du Congrès National de Belgique, 1830 - 1831*, mises en ordre et publiées par le chevalier Emile Huytens (griffier de la chambre des représentants). Tome I, Adolphe Wahlen & Cie, Bruxelles 1844, p. 208.

1970:

De begroting is de volledige en gedetailleerde berekening van de ontvangsten en de uitgaven van de Staat. Artikel 115 [huidig art. 174] verleent aan de Kamers de bevoegdheid om elk jaar de eindrekening en de begroting te stemmen. (...) **Hiermede verkrijgen de Kamers een zeer belangrijke macht die hen toelaat controle uit te oefenen op de politiek van de Regering en haar te verplichten zich aan een bepaalde richtlijn te houden.**⁴

Recente studies van o.a. de **International Labour Organisation** en zelfs het IMF laten zien dat deze "austeriteitspolitiek" nefast is voor de economische relance. .

De nefaste gevolgen van dit soberheidsbeleid moeten op last van het Verdrag door de Belgische overheid intern worden herverdeeld. Ondanks het samenwerkingsaccord tussen de regionale en de federale overheid terzake bestaat er geen wettelijk kader dat de subsidiariteitsaanspraken van de regionale parlementen ook maar enigzins afdwingbaar maakt. Nochtans wordt deze politiek in het door de instemmingswet bedoelde Verdrag nog versterkt, waardoor gegronde vrees bestaat dat de Belgische Staat op alle niveaus de mogelijkheid zal verliezen aan zijn grondwettelijke verplichtingen inzake **sociale grondrechten en milieu, zoals bepaald in art. 23 GW** te kunnen blijven voldoen. Dit alles riskeert de fragiele sociaal-economische alsook de communautaire evenwichten in ons land nog verder te ondergraven.

---

⁴ H. Vliebergh, *De Belgische Grondwet*, Standaard Wetenschappelijke Uitgeverij, Antwerpen, 1973, p. 211

Niet-naleving van deze verdragsregels stelt bovendien automatisch een stringent correctiemechanisme in werking waarvan de modaliteiten door de Europese Commissie soeverein worden bepaald, op straffe van een veroordeling door het Europees Hof van Justitie en een geldboete die kan oplopen tot 0,1% van het Bruto Binnenlands Product.

Artikel 33 van de Grondwet is letterlijk de **grondslag van elke legitieme soevereine machtsuitoefening** in de context van de Belgische interne rechtsorde. Het gaat hier om één van de meest fundamentele principes van onze **democratische rechtsstaat**.

Art. 33:

Alle machten gaan uit van de Natie. Zij worden uitgeoefend op de wijze bij de Grondwet bepaald.

De natie is niet de loutere verzameling van de heden te dage in dit land levende burgers, maar de verpersoonlijking van een abstracte, ondeelbare en blijvende collectiviteit die **zowel de huidige, vroegere als komende generaties omvat met hun erfgoed**. Burgers die de Natie vertegenwoordigen en overheidsgezag uitoefenen blijven dan ook onderworpen aan de Grondwet die de Natie als politieke entiteit gestalte geeft⁵. Dit geldt zelfs voor de Koning:

---

⁵ Voor een diepgravendere discussie van deze noties, zie M. Van Damme, *Overzicht van het Grondwettelijk Recht*, Die Keure, 2008, p. 155.

Art. 105:

De Koning heeft geen andere macht dan die welke de Grondwet en de bijzondere wetten, krachtens de Grondwet zelf uitgevaardigd, hem uitdrukkelijk toekennen.

Hier krijgen zowel de scheiding der machten als het beginsel van de "gedelegeerde machten" grondwettelijk gestalte. Hieruit volgt de onvervreemdbaarheid en onoverdraagbaarheid van de eigenlijke soevereiniteit:

Nous avons rencontrés déjà des principes essentiels, dont l'application en Droit administratif comporte des corollaires importants. **L'inaliénabilité ou l'incessibilité de la souveraineté, comprise comme part d'autorité conférée à ceux qui l'exercent a pour conséquence — de par l'art. 25 de la Constitution [huidig art. 33] — d'interdire en principe les délégations de pouvoirs ou d'attributions.**⁶

Ge moogt wel uw eigen materiaal verhuren of verkopen, maar ge kunt bij leven zomaar geen stukken van van uw lijf uitlenen, laat staan verkopen, zelfs niet uit vrije wil. En ook zeker niet van dat van uw kinderen.

Art. 34:

De uitoefening van bepaalde machten kan door een verdrag of door een wet worden opgedragen aan volkenrechtelijke instellingen

---

⁶ O. Orban, *Le droit constitutionnel de la Belgique. Tome III: Libertés constitutionnelles et principes de législation*, Dessain, Liège, 1911, p. 209.

Stuk Kamer (1968) ⁷:

De verklaring tot herziening slaat niet op artikel 25. **Die glasheldere tekst blijft de grondslag van ons Grondwetsrecht.** (...) Als er verduidelijkingen aan te brengen zijn, is het beter ze in een aanvullend artikel te vermelden.

Daarom dat de Raad van State in het verleden bij herhaling stelde dat ten allen tijde dient uitgegaan te worden van het *beginsel van de primauteit van de Grondwet*:

De Raad van State, afdeling wetgeving, [neemt volgend standpunt in]: **wanneer in een verdrag wordt afgeweken van de grondwet** en die afwijking verder reikt dan wat de bevoegdheidsopdracht die met toepassing van artikel 34 G.W. is gebeurd, toelaat, **en er derhalve afbreuk dreigt te worden gedaan aan andere grondwetsbepalingen** dan die welke de uitoefening betreffen van de machten die met toepassing van artikel 34 G.W. zijn opgedragen geworden aan een volkenrechtelijke instelling, is *een voorafgaande herziening van de desbetreffende grondwetsbepalingen* vereist opdat met het verdrag in kwestie zou kunnen worden ingestemd.⁸

Aanvaarden dat het Unierecht voorrang heeft op de Grondwet betekent immers zoveel als een uitnodiging aan de nationake rechters om deze laatste koudweg naast zich neer te leggen. Het houdt bovendien het gevaar in dat *de uitvoerende macht*, mits een beetje bereidwillige hulp van de volksvertegenwoordiging, *door*

---

⁷ Kamer van Volksvertegenwoordigers, 10 (B.Z. 1968) — Nr 16/2°.

⁸ M. Van Damme, o.c., p. 27.

middel van de simpele goedkeuring van een verdrag de Grondwet zou kunnen wijzigen.⁹

Ook de vaststelling dat **het Grondwettelijk Hof zich** n.a.v. de controle op de wet [...] houdende goedkeuring van een internationale norm niet enkel **bevoegd acht om na te gaan** of de goedkeuring gebeurt met inachtneming van de internrechtelijke bevoegdheidsverdelende regels, maar dat het Hof evenmin een **inhoudelijke toetsing aan de grondwet van de relevante internationale normen zelf** uitsluit¹⁰

Erg vreemd dan ook dat de Raad van State in zijn advies over het TSCG stelt:

Wat meer bepaald de verplichtingen betreft die opgelegd worden aan België op basis van regelingen die in overleg met de overige staten die partij zijn bij het voorliggende Verdrag en krachtens dat Verdrag zouden worden aangenomen, **moet ervan uitgegaan worden dat deze krachtens artikel 34 van de Grondwet geldig** zijn.

Dit is flagrant onjuist. We zagen het reeds: **artikel 34 is geen vrijbrief**. De verdragsrechtelijke bepalingen zelf en hun gevolgen voor de Belgische rechtsorde dienen zelf te worden getoetst aan de Belgische Grondwet.

De soevereiniteitsoverdracht bedoeld in art. 34 G.W. is *niet algemeen*: hij kan (...) slechts betrekking hebben op “bepaalde machten”, wat logisch is **omdat anders de Staat van zijn essentie zou kunnen worden ontdaan**.

---

⁹ M. Verdussen, *La Consitution Belge. Lignes et entrelignes*, Le Cri, 2004, pp. 125-128.

¹⁰ Bijvoorbeeld Aribtragehof nr. 19/2006 van 1 februari 2006. Zie M. Van Damme, o.c., p. 27.

De overgedragen machten moeten daarenboven op voldoende wijze zijn omschreven.¹¹

De neerslag van deze bekommernis van de grondwetgever zijn **artikel 170 (legaliteitsbeginsel belastingen)** en **174 (begrotingscontrole)** van de Grondwet:

Art. 170, eerste lid:

Geen belasting ten behoeve van de Staat kan worden ingevoerd dan door een wet.

Art. 174:

Elk jaar wordt door de Kamer van volksvertegenwoordigers de eindrekening vastgesteld en de begroting goedgekeurd. Evenwel stellen elk jaar de Kamer van volksvertegenwoordigers en de Senaat, ieder wat hem betreft, de dotatie voor hun werking vast.

Alle staatsontvangsten en -uitgaven moeten op de begroting en in de rekeningen worden gebracht.

De **parlementaire controle op en sturingsmacht over** de uitvoerende macht is in de intentie van de grondwetgever dus uitdrukkelijk aan het prerogatief van de begrotingscontrole en stemming gekoppeld. Deze keuze- en sturingsmogelijkheid komt met het Soberheidsverdrag volledig te vervallen.

---

¹¹ M. Van Damme, o.c., p. 28.

Daarenboven wordt de Belgische regering verplicht haar begroting ter goedkeuring aan de Europese Commissie voor te leggen nog voor ze in de Kamer van Volksvertegenwoordigers zelfs maar is besproken. Met andere woorden, door het Verdrag komt het Belgische begrotingsbeleid quasi volledig los te staan van de politieke wil van de soevereine Belgische staatsmacht van de federale of regionale parlementen.

Niet-naleving van deze verdragsregels stelt bovendien automatisch een stringent correctiemechanisme in werking waarvan de modaliteiten door de Europese Commissie soeverein worden bepaald, op straffe van een veroordeling door het Europees Hof van Justitie en een geldboete die kan oplopen tot 0,1% van het Bruto Binnenlands Product.

Deze prerogatieven afstaan betekent zoveel als de bestaansgrond van de volksvertegenwoordiging zelf opheffen. **De soevereine Natie kan evenwel niet zomaar opgeheven worden** door de groep individuen die op dat moment toevallig de volksvertegenwoordiging uitmaken, of zelfs niet door zij die hen hebben verkozen. Vandaar dat de Grondwet ondubbelzinnig stelt:

Art. 42:

De leden van beide Kamers vertegenwoordigen de Natie en niet enkel degenen die hen hebben verkozen

Sociaal-economische en ecologische grondrechten

Uit de voorbeelden die we reeds kennen in andere Europese landen, en uit recente "aanbevelingen" van de Europese Commissie weten we dat de Europese besparingspolitiek een onmiddellijke en ingrijpende invloed heeft op o.m. de te voeren belastingspolitiek, alsook op het beleid ten aanzien van de sociale verworvenheden. Ook in dit opzicht botst het soberheidsverdrag flagrant met de Belgische Grondwet.

Dit wordt bevestigd door het recente rapport van de International Labour Organisation:

Fiscal consolidation measures have **contributed to increases in poverty and social exclusion in several high-income countries**, adding to the effects of persistent unemployment, lower wages and higher taxes. The resulting depressed household income levels are jeopardizing domestic consumption and demand, and slowing down recovery.¹²

De Belgische staat wordt dan ook nog eens de verplichting opgelegd de gevolgen van dit, op Duitse leest geschoeide, soberheidsbeleid intern over de lokale en regionale besturen te herverdelen. Dit zal gebeuren via de Hoge Raad voor Financiën, ongetwijfeld een competent, maar evenmin een democratisch gelegitimeerd orgaan. Vooral voor de **Belgische gemeenten** zal het een pijnlijk ontwaken worden: de EU

---

¹² ILO-report, 1.3 "Fiscal consolidation: Setbacks 2010-2015", p. 4, *World Social Protection Report 104-2015*, Preprint edition (3 june 2014). "Fiscal consolidation" is een synoniem voor austeriteitspolitiek (cfr. voetnoot 5, p. 4). Men vindt het rapport onder volgende link: <http://euobserver.com/social/124453>

krijgt rechtstreeks inzage van en controle over hun financiën. En aangezien bij die controle de **leninglast** voor investering bij het lopende saldo wordt geteld zullen gemeenten die geen investeringen gedaan hebben opdraaien voor gemeenten die geleend hebben om te investeren. Er ontstaat zo een nieuwe vorm van **competitie tussen lokale besturen** om te besparen en de sociaal economische lat naar beneden te trekken. Dit terwijl de meerderheid van de Belgische gemeenten in geldnood zit en de roep om herfinanciering en schuldherschikking groter is dan ooit.

De **sociaal-economische grondrechten** worden in de Grondwet gewaarborgd door **artikel 23**. Naast de nationale sociale zekerheid is een van de cruciale niveaus waarop deze rechten gegarandeerd worden het lokale bestuursniveau, dat van de Belgische **steden en gemeenten**.

Art. 23, eerste lid:

Ieder heeft het recht een menswaardig leven te leiden.

Daartoe waarborgen de wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel, rekening houdend met de overeenkomstige plichten, de economische, sociale en culturele rechten, waarvan ze de voorwaarden voor de uitoefening bepalen.

Art. 23, derde lid:

Die rechten omvatten inzonderheid::

1° het recht op arbeid en op de vrije keuze van beroepsarbeid in het raam van een algemeen werkgelegenheidsbeleid dat onder meer gericht is op het waarborgen van een zo hoog en stabiel mogelijk werkgelegenheidspeil, het recht op billijke arbeidsvoorwaarden en een billijke beloning, alsmede het recht op informatie, overleg en collectief onderhandelen;
2° het recht op sociale zekerheid, bescherming van de gezondheid en sociale, geneeskundige en juridische bijstand;
3° het recht op een behoorlijke huisvesting;
4° het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu;
5° het recht op culturele en maatschappelijke ontplooiing.

Artikel 23 van de Grondwet waarborgt een menswaardig bestaan voor elkeen. De wetgever heeft, om uiting te geven aan deze grondwettelijke eis, de **organieke wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn** van 8 JULI 1976 in het leven geroepen (**OCMW-wet**).¹³ In artikel 1 wordt gezegd dat deze "tot doel [heeft] eenieder in de mogelijkheid te stellen **een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid.**"

Het Soberheidsverdrag zorgt ervoor dat de Belgische overheid slechts tot 0.5% aan structureel begrotingstekort mag hebben. De Belgische staat zal niet langer in

---

¹³ voorstel, Gedr. St., Senaat, B.Z. 1991-1992, nr. 100-2/1°, p. 13.

staat zijn art. 23, van de Grondwet **substantieel te waarborgen**, daar **de vrijwaring slechts buiten zijn wil om mogelijk** is. Dit is uiteraard intens verweven met het eerste aangevoerde middel. **Een grondwettelijke waarborg kan echter niet potentieel zijn, maar moet reëel zijn.**

In zijn openingsrede van het Hof van Cassatie in 2007 stelde Procureur-Generaal Leclercq dat het **standstill-beginsel of het "achteruitgangsverbod"** betekent:

In concreto kan bijvoorbeeld dat achteruitgangsverbod de na artikel 23, derde lid, 2°, uitgevaardigde **bepalingen uitsluiten die het reeds vastgestelde bedrag van de socialezekerheidsuitkeringen aanzienlijk verlagen of kunnen verlagen of** nog die de toekenning ervan doen afhangen of kunnen **doen afhangen van aanvullende fundamentele voorwaarden bovenop die welke reeds zijn gesteld.**¹⁴

Het standstill-beginsel is **reeds geschonden** indien op realistische wijze kan aangetoond worden dat de door de sociale zekerheid geboden bescherming kan verlaagd worden. De bescherming betreft dus een **absolute bescherming die onvoorwaardelijk geldt**. Er is dus geen discretionaire ruimte en **de mogelijkheid dat de overheid op enigerlei wijze afbreuk kan doen** aan de grondwettelijke bescherming an sich houdt al een schending van dit beginsel in.

---

¹⁴ http://justitie.belgium.be/nl/binaries/redes2007_tcm265-210544.pdf

Verder kan ook **artikel 7bis** geciteerd worden. Dit artikel verwoordt expliciet de taken der overheid, aangezien het het kader uiteenzet waarbinnen artikel 23 tot uitvoering moet worden gebracht.

Art. 7Bis:

Bij de uitoefening van hun respectieve bevoegdheden streven de federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten de doelstellingen na van een duurzame ontwikkeling in haar sociale, economische en milieugebonden aspecten, rekening houdend met de solidariteit tussen de generaties.

Wij zagen reeds dat de Belgische Grondwet "de Natie" uitdrukkelijk niet beperkt tot zij die hier en nu present zijn, maar ook zij die haar in het verleden uitmaakten en zij die dat in de toekomst zullen doen meeneemt. Wij vinden dit idee ook uitgedrukt in de wijze waarop de Koning (de uitvoerende macht) namens de wetgevende macht de natie aanspreekt bij het uitvaardigen van een nieuwe wet:

"Aan allen die nu zijn en die nog komen zullen, onze groet."

Dit besef van de zorg om het grotere geheel wordt in artikel 7bis nog eens extra in de verf gezet. Het valt te hopen dat het Grondwettelijk Hof zijn verantwoordelijkheid als waker over deze nobele principes op zich neemt en het TSCG-onding zonder pardon naar de prullenbak verwijst.

Appendix I¹⁵

Wat artikel 3, lid 1, a) tot d), betreft kunnen die regels weergegeven worden als volgt:

a) De begrotingssituatie van hun « algemene overheid » moet « in evenwicht zijn of een overschot vertonen ».

b) Daartoe moet het jaarlijkse structurele saldo van de « algemene overheid » « voldoe[n] aan de landspecifieke middellangetermijndoelstelling, als bepaald in het herziene stabiliteits- en groeipact, met als benedengrens een structureel tekort van 0,5 % van het bruto binnenlands product tegen marktprijzen », en verbinden de staten zich ertoe te zorgen voor een « snelle convergentie naar hun respectieve middellangetermijndoelstelling », volgens een tijdschema « [voorgesteld door de Europese Commissie] met inachtneming van de landspecifieke houdbaarheidsrisico's ». De vooruitgang in die zin « word[t] geëvalueerd op basis van een algehele beoordeling met het structurele saldo als ijkpunt, die een analyse omvat van de uitgaven ongerekend discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde, overeenkomstig het herziene stabiliteits- en groeipact ».

De benedengrens van 0,5 % waarvan hierboven sprake « kan [...] maximaal oplopen tot een structureel tekort van 1,0 % van het bruto binnenlands product tegen marktprijzen » « wanneer de verhouding tussen de algemene overheidsschuld en het bruto binnenlands product tegen marktprijzen aanzienlijk kleiner is dan 60 % en wanneer de risico's wat betreft de houdbaarheid op lange termijn van de overheidsfinanciën laag zijn ».

Krachtens artikel 3, lid 1, e), van het verdrag moet « indien

---

¹⁵ Samenvatting overgenomen uit het Advies Raad van State, NR 51.725/VR van 18 september 2012. Voor de tekst van de instemmingswet en het erdoor bedoelde Verdrag zie men het Belgisch Staatsblad van 07.04.2014, pp. 29677-29687.

significante afwijkingen van de middellangetermijndoelstelling of van het aanpassingstraject in die richting worden vastgesteld » « automatisch een correctiemechanisme in werking [treden] », dat « onder meer [inhoudt] dat de betrokken verdragsluitende partij maatregelen dient uit te voeren om de afwijkingen binnen een welbepaalde termijn te corrigeren ».

Dat mechanisme, waarin ook moet worden voorzien in het interne recht van iedere verdragsluitende partij op de wijze zoals hierna vermeld in punt 8.2.3, moet daarin worden opgenomen met volstrekte inachtneming van de « prerogatieven van de nationale parlementen » « op basis van door de Europese Commissie voor te stellen gemeenschappelijke beginselen inzake met name de aard, de omvang en het tijdschema voor de corrigerende maatregelen die moeten worden genomen, ook in het geval van uitzonderlijke omstandigheden, en de taak en de onafhankelijkheid van de instellingen die op nationaal niveau verantwoordelijk zijn voor het toezicht op de naleving van de in lid 1 bedoelde regels ».